

Nader onderzoek vleermuizen

Baroniestraat 24 te Boxtel

Arnhem, 12 oktober 2017

Colofon

Titel : Nader onderzoek vleermuizen
 Subtitel : Baroniestraat 24 te Boxtel

Projectnummer : 17.053.a
 Datum : 12 oktober 2017

Veldonderzoek :
 Auteur(s) :

Goedgekeurd door :

Opdrachtgever : Vrijborg
 Contactpersoon :

Bezoekadres : Tivolilaan 205
 Postbus : 2
 Postcode : 6800 AA Arnhem
 Telefoon : 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Vleermuizen.....	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Soorten	5
3. Gebiedsbeschrijving.....	8
3.1 Gebiedsbeschrijving.....	8
3.2 Voorgenomen ingreep.....	10
4. Onderzoeksmethode.....	11
4.1 Vleermuizen.....	11
4.2 Veldonderzoek.....	11
4.3 Uitwerking en rapportage.....	12
5. Resultaten	13
5.1 Vleermuizen.....	13
5.1.1 Kraamseizoen vleermuizen	13
5.1.2 Paarseizoen vleermuizen.....	14
5.1.3 Effectbeoordeling.....	15
6. Conclusies en aanbevelingen.....	17
6.1 Soortbescherming	17
6.1.1 Vleermuizen.....	17
Bronnen	18
Literatuur	18
Websites	18

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Vrijborg is voornemens nieuwe woongelegenheden te realiseren in de oude pastorie en pastorietaan aan de Baroniestraat 24 te Boxtel.

Deze planontwikkeling dient te worden getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Om inzichtelijk te krijgen of een ontheffing nodig is in het kader van de Wet natuurbescherming, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten in of nabij het plangebied voorkomen.

Tijdens een vooronderzoek is geconcludeerd dat er mogelijk vleermuizen voorkomen of verblijven binnen het plangebied (Ekoza, 2017). Vleermuizen, hun verblijfplaats, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming. Mochten er vleermuizen binnen het plangebied voorkomen, die van de ingrepen nadelige effecten ondervinden, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Om de aanwezigheid van vleermuizen en daarvoor de functie van het plangebied vast te kunnen stellen, is nader onderzoek nodig. *Vrijborg* is betrokken bij de ontwikkeling van het plan en heeft *Ekoza* gevraagd dit nader onderzoek uit te voeren.

Deze rapportage beschrijft de resultaten van dit onderzoek en geeft waar nodig aanbevelingen over het te nemen vervoltraject.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst is. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 4 wordt de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Ten slotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

1.2 Vleermuizen

Vleermuizen leven gedurende het jaar in een netwerk van verschillende verblijfplaatsen. Zo kennen vleermuizen zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

Binnen de verschillende vleermuissoorten zijn er specifieke boom- en gebouwbewoners en soorten die zowel in gebouwen als in bomen kunnen verblijven.

De mannetjes en vrouwtjes vertrekken aan het einde van de zomer vanuit hun zomer- of kraamverblijven, naar speciale paarkwartieren, op deze plaatsen roepen de mannetjes luid om vrouwtjes aan te trekken.

Na de paring overwinteren vleermuizen gezamenlijk in gebouwen, bunkers, ijskelders, groeven of boomholtes. In het voorjaar, na de winterslaap, zoeken ze weer de zomer- of kraamverblijven op.

Vleermuizen keren meestal ieder jaar terug naar dezelfde verblijfplaatsen, die vele tientallen jaren achter elkaar in gebruik kunnen zijn. Vanuit hun verblijfplaatsen vliegen vleermuizen 's nachts naar diverse foerageergebieden, vaak via vaste vliegroutes.

2. Wettelijk kader

Vanaf 1 januari 2017 geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- *Natura 2000-gebieden*
- *Soorten*
- *Houtopstanden*

Voor dit onderzoek wordt hier alleen de natuurwetgeving die betrekking heeft op de soortbescherming besproken.

2.1 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder voormalige Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- *soorten van de Vogelrichtlijn*
- *soorten van de Habitatrichtlijn*
- *andere soorten*

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. *Opzettelijk vogels te doden of te vangen;*
2. *Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;*
3. *Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;*
4. *Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn.

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft habitatrichtlijnsoorten is het ingevolge artikel 3.5 verboden om:

1. *Opzettelijk dieren te doden of te vangen;*
2. *Opzettelijk dieren te verstoren;*
3. *Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;*
4. *Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;*
5. *Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen*

Andere soorten

Onder het beschermingsregime *Andere soorten* vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Provincie Noord-Brabant heeft een eigen lijst samengesteld van vrijgestelde soorten.

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. *Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.*
2. *Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.*

3. *Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.*
4. *Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.*
5. *Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.*

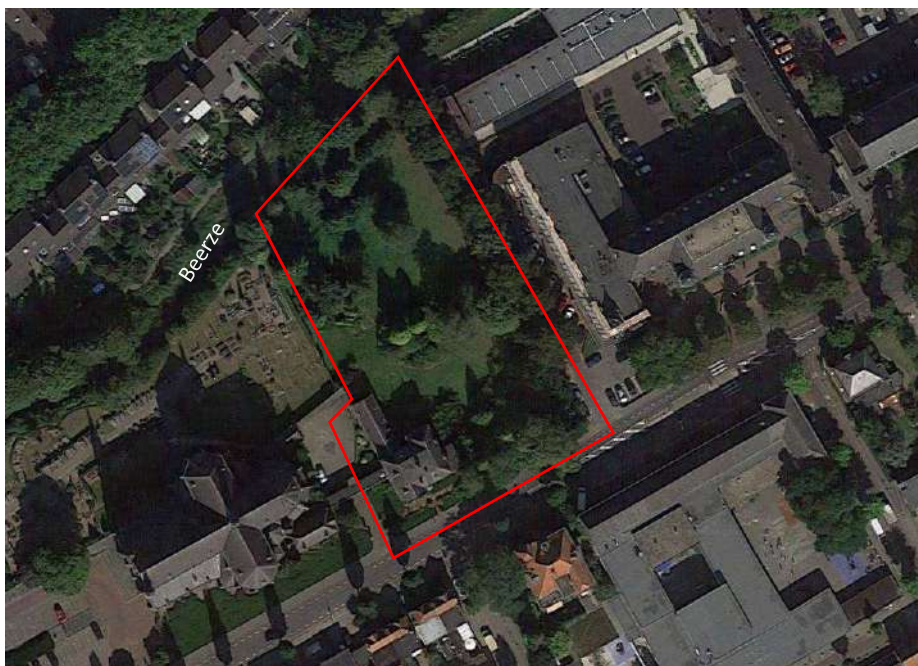
3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft het oude pastoriegebouw van de Heilige Hartkerk en de bijbehorende pastorietain, gelegen in het centrum van Boxtel. Op afbeelding 1 en 2 is op luchtfoto's een overzicht te zien van de omgeving.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied in Boxtel (Bron: www.google.nl/maps).

Figuur 2. Ligging van plangebied (rood kader) in meer detail (Bron: www.google.nl/maps).

De oude pastorie is aan de Baroniestraat gelegen tussen de Heilig Hart Kerk en het St. Ursula-klooster en stamt van rond 1900. De pastorie is doormiddel van een poortgebouwtje met de kerk verbonden. Hierachter bevindt zich een klein binnenplein. Achter de pastorie, aan de westkant met een muur grenzend aan de begraafplaats van de kerk, bevindt zich een diepe pastorietuin.

De tuin heeft een statige maar sobere uitstraling. Het bestaat uit een onderhouden gazon met daarop verspreidt borders met enigszins verwilderde struiken, loofbomen en grote coniferen. Aan de oostzijde staat tussen de tuin en de parkeerplaats van het klooster een monumentale rij lindebomen en enkele grote esdoorns. Aan de noordzijde wordt de tuin begrensd door de oever van de Beerze die hier richting de Dommel stroomt.

Een impressie van het plangebied aan de hand van foto's is te zien in afbeelding 3 hieronder.

Figuur 3. Impressie van plangebied; voorkant met deel van de heilig Hartkerk (linksboven) achterkant pastorie (rechtsboven), pastorietuin met loofbomen, struiken en coniferen en de oever van de Beerze die aan de noordkant de pastorietuin begrensd (rechtsonder).

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek heeft zich gericht op het vast te stellen of er vleermuizen voorkomen in het plangebied en indien dit het geval is, hoe deze gebruik maken van het plangebied.

Vervolgens is gekeken of de geplande werkzaamheden en ontwikkelingen een mogelijk negatief effect kunnen hebben op de hier voorkomende vleermuizen.

4.1 Vleermuizen

De gehanteerde onderzoeksmethode bestaat uit onderzoek met een batdetector, die zowel in de avond- als in de ochtenduren heeft plaatsgevonden. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuizenprotocol 2017 (NGB, 2017). De brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging ontwikkelden in 2009, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN), het eerste protocol. Sindsdien wordt het protocol regelmatig geactualiseerd. De organisaties werken hiervoor samen in het zogenaamde Vleermuisvakberaad.

4.2 Veldonderzoek

Zowel in het kraam- als in het paarseizoen zijn controles uitgevoerd om te kijken of er verblijfplaatsen in gebouwen of bomen aanwezig zijn.

Er is driemaal in de kraamtijd (15 mei tot 15 juli 2017) en tweemaal in de paartijd (15 augustus tot eind september 2017) geïnventariseerd.

In de kraamtijd is het onderzoeksgebied één keer in de ochtend en één keer in de avond bezocht en heeft een tweede avondbezoek plaatsgevonden om eventuele verblijfplaatsen van 'laatvliegers' vast te kunnen stellen.

Het ochtendbezoek is belangrijk, omdat veel vleermuizen net voor zonsopkomst enige tijd kunnen 'zwermen' bij de ingang van een verblijfplaats. Dit aan- en wegvliegen, geeft een goede indicatie waar een verblijfplaats zich bevindt en een indruk van het aantal dieren, wat iets kan zeggen over het soort verblijfplaats.

In de paartijd hebben nog twee avondbezoeken plaatsgevonden, waarbij vooral naar paarroepen van mannetjes is geluisterd.

Tijdens alle veldbezoeken is gekeken naar het gebruik van het onderzoeksgebied als foeragegebied of vliegroute.

Voor de inventarisaties is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Pettersen D240x). Hiermee kunnen vertraagde opnames worden gemaakt zodat deze geanalyseerd kunnen worden in het programma Batsound. Met name voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen.

De data en weersomstandigheden van de veldbezoeken zijn terug te vinden in tabel 1.

Tabel 1. Veldcondities tijdens het onderzoek naar vleermuizen.

<i>Datum</i>	<i>Tijd</i>	<i>Weer</i>	<i>Wind</i>
20 mei 2017	21.45u - 23.45u	Half bewolkt, 14 °C	2 ZZW
21 juni 2017	3.20u - 5.20u	Half bewolkt, 16 °C	2 ONO
28 juni 2017	22.15u - 0.15u	Bewolkt, 18 °C	2 ZZW
22 augustus 2017	21.50u - 23.50u	Half bewolkt, 20 °C	2 O
20 september 2017	21.10u - 23.10u	Bewolkt, 11 °C	2 ZW

4.3 Uitwerking en rapportage

Binnen de Wet natuurbescherming wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. In deze rapportage wordt alleen de soortbescherming behandeld.

Wet natuurbescherming (soortbescherming)

Onderzocht is of door de voorgenomen ingreep de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aangaande soorten worden overtreden, er een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in soorten die staan op de lijst van de *Vogel- of Habitatrichtlijn* of op de lijst van *Andere soorten*. Alle in Nederland voorkomende vleermuizen vallen onder de habitatrichtlijn Bijlage IV.

5. Resultaten

De geplande ontwikkelingen binnen het onderzoeksgebied kunnen effect hebben op beschermde soorten die vallen onder de soortenbescherming van de Wet natuurbescherming.

5.1 Vleermuizen

Vleermuizen verblijven door het jaar heen in verschillende verblijfplaatsen.

Zo hebben vleermuizen zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen. Vanuit deze verblijfplaatsen vliegen vleermuizen naar diverse foerageergebieden, vaak via vaste vliegroutes.

Dit onderzoek is erop gericht om de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied vast te stellen en te bepalen welke functie het plangebied mogelijk vervult binnen hun leefgebied. Vervolgens is gekeken wat de effecten van de geplande ontwikkelingen hierop zijn en welke consequenties dit heeft met het oog op de wetgeving.

Vleermuizen zijn Europees beschermd via Bijlage IV van de Habitatrichtlijnen. Deze bescherming is nationaal gewaarborgd in de Wet natuurbescherming. Alle vleermuizen in Nederland, hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd binnen deze wet.

5.1.1 Kraamseizoen vleermuizen

Tijdens het eerste avondbezoek op 20 mei 2017 zijn verschillende gewone dwergvleermuizen en een keer een gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. De foerageeractiviteit concentreerde zich voornamelijk langs de linden aan de oostzijde van het terrein en ter hoogte van de Beerze die aan de noordzijde van het terrein stroomt, bij de binnenplaats met de kerk en direct achter de pastorie (zie figuur 5). Er zijn die avond geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen.

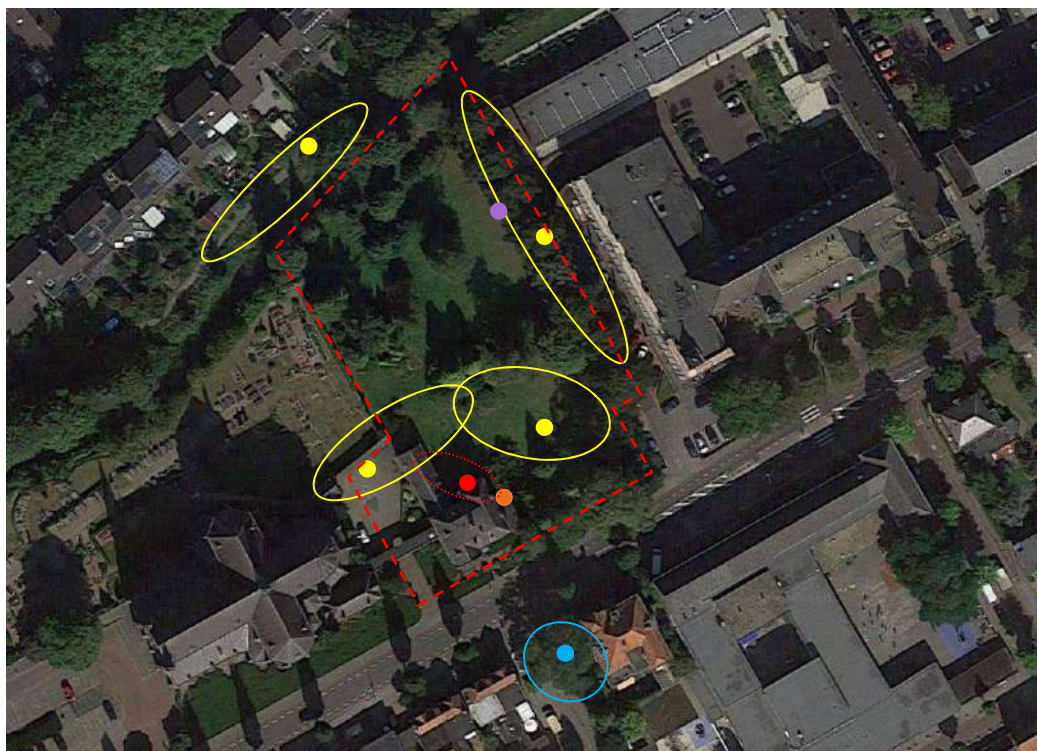
Tijdens de ochtendronde in de kraamperiode op 21 juni 2017 waren opnieuw diverse foeragerende gewone dwergvleermuizen te horen en te zien. Tegen vijf uur was er veel activiteit ter hoogte van de oostgevel van het oude pastoriegebouw en de aanbouw die daar tegenaan ligt. Even later werd hier boven het raam en bij de dakgoot erboven, duidelijk zwermgedrag waargenomen van diverse in- en uitvliegende gewone dwergvleermuizen. Boven het raam in deze oostgevel is waarschijnlijk een lekkage aanwezig door een ingerotte muurplaat, of heeft in het verleden een reparatie aan het metselwerk plaatsgevonden. De vleermuizen vlogen daar zowel bij het raam als bij de dakgoot in. Het totale aantal werd geschat op meer dan 20 exemplaren, waardoor het aannemelijk is dat het hier een kraamkolonie gewone dwergvleermuizen betreft. Op figuur 6 is te zien waar de dieren invlogen en aan het zwermen waren. Toen het inmiddels al licht geworden was (5.10) vlogen er nog een paar gewone dwergvleermuizen bij de hoek van het gebouw onder de dakgoot in.

Volgens het vleermuisprotocol dient voor het uitsluiten van een verblijfplaats van laatvliegers, minimaal twee avondbezoeken in de kraamperiode plaats te vinden. Daartoe heeft een tweede avondbezoek op 28 juni 2017 plaatsgevonden, hierbij zijn binnen het plangebied alleen de foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Aan de overkant van de Baroniestraat (hoek Ons Doelstraat) werd bij een acacia even (rond 22.30) een foeragerende laatvlieger gehoord (figuur 5). Deze is daarna niet meer waargenomen.

5.1.2 Paarseizoen vleermuizen

Tijdens het eerste bezoek in de paartijd (22 augustus 2017) werden opnieuw enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen gehoord. Dit waren er echter aanzienlijk minder dan op de avondbezoeken in de kraamperiode. Er werden geen paarroepen of sociale roepen van vleermuizen gehoord.

Tijdens het tweede bezoek in de paartijd (20 september 2017) werden opnieuw foeragerende gewone dwergvleermuizen gehoord. Ondanks dat het vrij koud was (11° C) was er beduidend meer activiteit dan het eerste avondbezoek in de paartijd. Gedurende het hele veldbezoek werden aan de achterzijde van het oude pastoriegebouw duidelijke paarroepen van mannetjes gewone dwergvleermuizen gehoord. De mannetjes gewone dwergvleermuizen proberen met deze paarroepen, vrouwtjes aan te trekken, ze kunnen daarbij op een locatie roepen of al roepend rondvliegen. Daardoor is de exacte locatie van de paarverblijven moeilijk vast te stellen. Een overzicht van de locaties van de verschillende vleermuisactiviteiten in het plangebied is te zien in figuur 5.

Figuur 5. De waarnemingen van vleermuizen in plangebied: geel = foeragerende gewone dwergvleermuizen, blauw = foeragerende laatvlieger, paars = foeragerende grootoorvleermuis,

oranje=kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis, rood= paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis (bij benadering). (Bron foto: <http://www.google.nl/maps>).

Figuur 6. Oostgevel van het pastoriegebouw waar bij het ochtendbezoek in de kraamperiode, zwermgedrag en invliegers van diverse gewone dwergvleermuizen werd gezien. Het grote aantal dat zwermde (>20) bij de invliegopening boven het raam maakt het aannemelijk dat het hier een verblijfplaats van een kraamkolonie betreft.

5.1.3 Effectbeoordeling

verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen (zie figuur 5 en 6). De verblijfplaats(en) bevinden zich in ieder geval in de oostgevel van het pastoriegebouw. Door een geschat aantal van 20 vleermuizen betreft het hier vrijwel zeker een kraamkolonie. Mogelijk dat er meer verblijfplaatsen zijn aan deze zijde van het gebouw omdat er ook invliegende gewone dwergvleermuizen werden gezien bij de hoek van de dakgoot. In de paarperiode werden hier en meer richting de achtergevel van de pastorie, geregeld paarroepen gehoord. Aangenomen wordt dat in het gebouw dus een kraamverblijf en een of meer zomer-/ paarverblijven van gewone dwergvleermuizen zitten. Daardoor is het ook aannemelijk dat er gewone dwergvleermuizen in het gebouw overwinteren.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Er zullen tijdens de verbouwing, werkzaamheden in de omgeving van deze verblijfplaatsen plaatsvinden. Zo zal de muurplaat en ander houtwerk vervangen worden en zal het voegwerk van de buitenmuur gerestaureerd worden. De spouw zal niet geïsoleerd worden. Geplande werkzaamheden kunnen de verblijfplaatsen verstoren en daarmee een negatief effect hebben op de functionaliteit van deze verblijfplaatsen, daarmee zou de Wet natuurbescherming worden overtreden. Er zal daarom een ontheffing bij de provincie aangevraagd dienen te worden. Onderdeel van een ontheffingsaanvraag vormt een projectplan waarin mitigerende of compenserende maatregelen worden voorgesteld om overtreding van de wet (zoveel als mogelijk) te voorkomen. Door het nemen van een aantal

(mitigerende) maatregelen voorafgaand aan deze werkzaamheden en het indien nodig aanbieden van compensatie kan een overtreding van de wet worden voorkomen. In de praktijk betekent dit dat een (ruime) hoeveelheid aan alternatieve verblijfplaatsen tijdens de werkzaamheden aanwezig moet zijn, waarnaar de vleermuizen kunnen uitwijken. Voor deze alternatieve verblijfplaatsen geldt ook een voorgeschreven gewenningsperiode. Het formaat van deze verblijfplaatsen en de duur van de gewenningsperiode is afhankelijk van de functie van het te compenseren verblijf. Uiteindelijk zullen gelijkwaardige en duurzame verblijfplaatsen voor deze vleermuizen, in of in de directe omgeving van het plangebied gerealiseerd moeten worden. Deze maatregelen en de periodisering ervan worden beschreven in een nog op te stellen projectplan.

foerageergebied

Het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied. In het plangebied zijn meerdere gewone dwergvleermuizen en een gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. Het plangebied ligt in het centrum van Boxtel. Het plangebied is een belangrijke groene zone in dit centrum. Bij de planvorming van de te realiseren woningen in de pastorietaan is hier ook rekening mee gehouden. De Beerze en de monumentale bomen aan de oostzijde, zijn in het plan geïntegreerd. Ook zullen er nog nieuwe bomen en struiken aangeplant worden (zie figuur 4). Gewone dwergvleermuis is een soort die zich over het algemeen goed kan handhaven in een stedelijke omgeving, zolang er genoeg voedsel (insecten) aanwezig is. Met water dichtbij het plangebied (Beerze) en de eventuele regenwaterretentie (wadi's) worden hiervoor geen problemen verwacht.

vliegroute

De groenstructuren binnen het plangebied fungeren niet als essentiële vliegroute in de zin van een lijnvormig element in het landschap, omdat ze onderdeel uitmaken van een groter foerageergebied. Gewone dwergvleermuizen kunnen ook in de open ruimte foerageren en hun weg vinden. Er is ook één keer een gewone grootoorvleermuis gehoord, onduidelijk is waar deze soort zijn verblijfplaats heeft. Deze soort beweegt zich over het algemeen langs groenstructuren. Daarom is het raadzaam oude groenstructuren zoveel als mogelijk in de planvorming te integreren.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van de resultaten uit dit onderzoek kan de volgende conclusie worden getrokken en zullen aanbevelingen worden gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is onder andere gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen van beschermde soorten is hierbij van belang, maar ook de instandhouding van hun leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, beschermd of niet en onafhankelijk van een ontheffing die is verleend. Dit rapport behandelt de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied.

De aanbevelingen zijn dan ook gericht op deze soortgroep.

Voor aanbevelingen betreffende de overige beschermde diersoorten wordt verwezen naar de rapportage van de quickscan (Ekoza, 2017).

6.1.1 Vleermuizen

Er bevinden zich paar- en kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen in het plangebied. Deze verblijfplaatsen zitten in het voormalige pastoriegebouw, gelegen aan de Baroniestraat 24 te Boxtel. Daarnaast wordt er door gewone dwergvleermuizen en soms gewone grootoorvleermuizen gefoerageerd binnen het plangebied. Het plangebied blijft grotendeels functioneel als foerageergebied en er is ook nog voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig. Wel strekt het tot aanbeveling om zoveel mogelijk van het oude groen te integreren in de nieuwbouwplannen en kritisch te kijken naar de uitvoering van de (straat)verlichting van het terrein. Het plangebied is geen onderdeel van vliegroute vanuit de omgeving.

Door de voorgenomen ingreep: renovatie oude pastorie en realisatie van nieuwe woningen in de pastorietuin, ontstaat mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op de in het plangebied verblijvende vleermuizen en wordt de Wet natuurbescherming overtreden. Er dient daarom een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant of een verklaring-van-geen-bedenkingen, indien een omgevingsvergunning aangevraagd is.

Ter voorkoming van het overtreden van de Wet natuurbescherming dient, ruim voor de uitvoering van de ingreep, een projectplan opgesteld te worden en dienen mitigerende of compenserende maatregelen genomen te worden.

Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen. Dit mogen gedurende de werkzaamheden nog tijdelijke verblijfplaatsen zijn, maar zullen uiteindelijk permanente verblijfplaatsen moeten zijn, die duurzaam opgenomen worden in (de omgeving van) het plangebied. Aangezien een deel van de verblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen betreft, dient een gewenningsperiode aangehouden te worden van minimaal 6 maanden voor aanvang van de paarperiode (15 augustus-1 oktober).

Er kan dan in principe pas na deze paarperiode (eind sept 2018) met de werkzaamheden die voor verstoring zorgen, aangevangen worden. Details over deze en nog te nemen maatregelen worden beschreven in een nog op te stellen projectplan.

Bronnen

Literatuur

- Ekoza, augustus 2017. Rapport 17.053. Quickscan flora en fauna Baroniestraat 24 te Boxtel. Ekoza BV, Arnhem.
- BIJ12, juli 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0
- [REDACTED] 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- [REDACTED] 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika (vertaling uit het Duits). De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.
- [REDACTED] 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. [REDACTED], Haarlem.
- [REDACTED] e.a. 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij. Tweede druk. ISBN 90 5011 0916.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.google.nl/maps
- www.bing.com/maps